

Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2022 alkaen

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä
- 2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteidentutkimista;
- 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitettua kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
- 4) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta; sekä
- 5) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien elintarvikelain 9 luvussa hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Ruoka-aputoimijoilta ei peritä 1 ja 2 kohdassa mainittuja maksuja.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 625/2017 (jäljempänä valvonta-asetus) 79-85 artiklassa säädetään.

B) Terveystoimintalain (763/1994, 50 a §) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 6) terveystoimintalain 13 § ja 18 a § tarkoitettujen ilmoitusten käsittelyä, 18 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelyä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvasta 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyviä tarkastuksia ja asiakirjatarkastuksia;
- 7) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §; nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa;
- 8) 6 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvia mittauksia, näytteenottoja, tutkimuksia ja selvityksiä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen
- 9) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymistä sekä talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;
- 10) 29 §:ssä mukaisesta uimaveden laadun valvontaa;

- 11) 6 §:n 4 momentissa tarkoitettua tarkastusta (laivatarkastukset) ja todistusten myöntämistä
- 12) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettuja solariumlaitteiden tarkastuksia.

Muita hyväksytyin taksan mukaisia suoritteita, jotka koskevat:

- 13) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi
- 14) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta.
- 15) muusta kuin 13-14 kohdassa tarkoitettua tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen.

Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

C) Tupakkalaissa säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 16) 44 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 17) 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä;
- 18) 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;
- 19) 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 20) 91 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan vuotuista valvontamaksua.

D) Lääkelaiissa säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 21) 54 a §:ssä tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä;
- 22) 54 c §:ssä tarkoitettuja valvontatoimenpiteitä.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden keskimääräisten kokonaiskustannusten määrään sekä tupakkalakiin.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 67 euroa.
- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti.

- 2.5 Elintarvikelain mukainen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Elintarvikenäytteiden tutkiminen on maksullista, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä.
- 2.6. Terveysturvallisuuslain mukainen näytteenotto ja näytteiden tutkiminen ovat maksullisia, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut. Elintarvikelain 10 ja 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelymaksut ja 9 ja 11 §:n mukaisten hakemusten ja ilmoitusten käsittelymaksut, terveysturvallisuuslain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelymaksut, terveysturvallisuuslain 18 §:n mukaisten laitosten hyväksymismaksut ja tupakkalain 79 §:n mukaisten asuntoyhteisöjen tupakointikieltohakemusten käsittelymaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määrittämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.
- Elintarvikelain 10 ja 13 §:n mukaisen ilmoituksen ja terveysturvallisuuslain 13 §:n mukaisen ilmoituksen käsittelyyn sisältyy ilmoitusta koskevien tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, alustava riskinarviointi sekä todistuksen lähettäminen toimijalle.
- Elintarvikelain 9 ja 11 §:n mukaisen hakemuksen tai ilmoituksen käsittelymaksun ja terveysturvallisuuslain 18 §:n mukaisten laitosten hyväksymismaksun käsittelyyn käytettyyn työaikaan luetaan huoneiston käyttöönottotarkastus, asiakirjojen tarkastus, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, alustava riskinarviointi, hakemuksen käsittely sekä hyväksymispäätös.
- Tupakkalain 79 §:n mukaisen asuntoyhteisön tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyyn käytettyyn työaikaan luetaan asiakirjojen tarkastus, hakemuksen käsittely sekä asianosaisten kuuleminen ja kieltopäätöksen valmistelu. Hakemuksen käsittelyaikaan perustuvan käsittelymaksun lisäksi peritään kuulemiseen ja päätöksestä ilmoittamiseen liittyvät kustannukset kuten postitus- ja ilmoituskulut.
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen ja toimijan vaihtumista koskevaan ilmoittamiseen. Toimijan vaihtumista koskevan ilmoituksen käsittelystä ei kuitenkaan perittäisi maksua, jos kyse on työmäärältään vähäisestä asian käsittelystä / muutoksesta. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.
- 3.3 Hyväksymismaksua sovelletaan myös elintarvikelain mukaiseen ehdolliseen hyväksymispäätökseen. Ensimmäisestä ehdollisesta hyväksymisestä peritään uuden toiminnan maksu, ja seuraavista toiminnan olennaisen muutoksen maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika, tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen. Tarkastus voi olla myös puhelimitse tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus tai asiakirjatarkastus ilman kohdekäyntiä.

Tarkastuksen sisällöstä sekä valvontakohtetypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävästä ajasta määrätään Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa ja laatujärjestelmässä. Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Jos elintarvikehuoneistossa on useita eri toimintoja, määräytyy tarkastustiheys ja maksu riskialtteen toiminnan mukaan.

- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useamman ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus, peritään maksu pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta.
- 4.3 Valvontasuunnitelmaan merkityistä tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkojen, tukkumyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksista ei peritä erillistä maksua. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden, sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntin ja tukkumyyntin vuosittaiset valvontamaksut kattavat kaikki suunnitelmalliset tarkastukset.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 55-61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin valvonta-asetuksen 79-85 artiklassa säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä ennen toiminnan aloittamista elintarvikehuoneistoon tehtävät tarkastukset ja, valvontasuunnitelman ulkopuoliset tarkastukset, jotka tehdään epäkohtien korjaamisen varmistamiseksi. Epäilyilmoitukseen perustuvista tarkastuksista ei kuitenkaan peritä maksua, ellei kyse ole säädösten noudattamatta jättämisen vuoksi tehtävästä uusintatarkastuksesta. Lisäksi maksu peritään säännösten noudattamatta jättämisen johdosta aiheutuvista muista toimenpiteistä, kuten elintarvike-erien merkitsemisestä tai hävityksestä toimijalle annetun kiellon johdosta.
- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.
- 5.5 Salmonellaerityistakuuasetuksen mukaisten elintarvikkeiden sisämarkkinatuonnin valvonnasta peritään erillinen maksu.

6 § Terveystuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveystuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan selvittämiseksi tai haitan poistamisen varmistamiseksi tehdystä tarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä peritään kustannusten mukainen maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.
- 6.2 Terveystuojelulain mukaisen terveyshaitan selvittämiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti on maksuton.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvasta on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta. Vuosittaisen valvontamaksun suuruus riippuu myyntipaikassa sijaitsevien myyntipisteiden lukumäärästä.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa ja maksun kohtuullistaminen

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta tai ilmoituksen taikka hakemuksen käsittelystä maksu voidaan määrätä enintään 50 % 2 §:n mukaista maksua suurempana tai pienempänä.
- 8.2. Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöinkin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.
- 8.3 Poikkeustapauksessa tehtävästä valvontamaksun muutoksesta tai ilmoituksen ja hakemuksen käsittelystä perittävän maksun muutoksesta päättää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättämiensä asioiden osalta ja ympäristöpalveluiden viranhaltijat päätösvaltaansa kuuluvien asioiden osalta.

9 § Hakemuksen tai ilmoituksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 9.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa tai ilmoituksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen tai todistuksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen tai ilmoituksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen, hakemuksen tai ilmoituksen tutkimatta jättäminen

- 10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, tai jos ilmoituksen tarkoittama terveydensuojelulain mukainen toiminta on kielletty, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.
- 10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 11.1 Jos tuomioistuimien palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.

- 11.2 Jos tuomioistuimien muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta lukuun ottamatta tupakkalain mukaisten tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksia sekä lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden myyntipaikkojen tarkastuksia.
- 12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.
- 12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 12.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään EtL (297/2021) 74 §, TsL (763/1994) 50 b §, TupL (549/2016) 25 b § ja LääkeL (395/1987) 54d §.
- 12.5 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Jos hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 1.12. jälkeen, vuosittaista valvontamaksua ei peritä myyntiluvan myöntämivuodelta. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Maksuja ei palauteta.
- 12.6 Lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Jos hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 1.12. jälkeen, vuosittaista valvontamaksua ei peritä myyntiluvan myöntämivuodelta. Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Maksuja ei palauteta.

13 § Muutoksenhaku

- 13.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

14 § Voimaantulo

- 14.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.2 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkoja ja tukkumyyntipaikkoja koskevan vuosittaisen valvontamaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.3 Tämä taksa tulee voimaan 1.1.2023.